

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 10. novembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 129.

Po volitvah!

Volitve so končane! Končale so z blestečo zmago narodnega edinstva, dokazale so, da je nas narod vedno na mestu, kadar ga kliče domovina. V volilni borbi smo opozorili gospodarje na dolžnost in nujno potrebo, da se udeležijo volitev in s svojo udeležbo pristanejo na gospodarski program bodočega parlamenta, ki je ravno za gospodarstvo največje važnosti.

Vsi dobri gospodarji in dalekovidni trezni volilci so pokazali pri teh volitvah svoje polno umevanje za pomen volitev, ki so ravnokar za nami. Nas prav iz srca veseli, da so zavodni gospodarji bili med prvimi, ki so aktivno posegli v volilno borbo in jo tudi zadovoljivo završili.

Iz vrst gospodarjev je izvoljenih v parlament cela vrsta mož, kojih osebnosti nam dajejo garancijo, da bodo interesi gospodarstva v bodočem parlamentu v polni meri zastopani. Prav posebno pa nas veseli, da bodeta v bodočem parlamentu zastopala slovenske gospodarske interese dva odlična gospodarska strokovnjaka gg. Ivan Mohorič, generalni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, in Anton Krejči, tovarniški ravnatelj v Rušah in odličen član zbornice za TOI v Ljubljani.

Gosp. Mohorič je bil izvoljen v radovljiškem okraju z ogromno večino, ki mu daje za njegovo delo v prosep gospodarstva najlepše priznanje, g. Krejči pa v mariborskem okraju.

Gosp. Mohorič se že celo vrsto let udejstvuje v gospodarstvu in je splošno priznan strokovnjak v vseh gospodarskih vprašanjih. Naša divna Gorenjska mu je dala najlepše zadoščenje. Z njegovo izvolitvijo se je izpolnila srčna želja vseh gospodarjev v naši banovini, da pride v prihodnji parlament mož, na

katerega stavijo brez izjeme vsi trgovci, obrtniki in industrijci ter vsi smotreno misleči ljudje sploh velike nade, da bo prav usmeril orientacijo naše parlamentarne delegacije v gospodarskih vprašanjih.

Tudi g. Krejči ni novinec v gospodarskih vprašanjih. G. Krejči dobro pozna križe in težave našega obrtništva in trgovine, s katerimi čuti in ima zanj srce. Se bolj pa pozna gosp. Krejči industrijo, saj je sredi industrijskega dela in je njene interese z uspehom zastopal že na raznih kongresih in si pridobil v prizadevanjih za dobrobit industrije veliko poznavanje prilik in dragocene izkušnje, ki ga odlično usposablja za zastopstvo gospodarskih interesov.

Pretekle volitve so daleko presegle pomen navadnih volitev. Šlo je za več nego za izvolitev poslancev. Ljudstvo je bilo poklicano, da z glasovanjem sankcionira politiko 6. januarja 1929, da z glasovanjem odobri odpravo strankarstva in manifestira svojo odločno voljo, da posveti vlada svojo posebno pozornost gospodarskim vprašanjem in gospodarski povzdigi naše lepe domovine.

Udeležba na volitvah je bila proti pričakovanju dobra. Ljudstvo je s svojo obilno udeležbo dokazalo, da mu presedajo ogabni politični boji, da si želi pozitivnega dela v našem bodočem parlamentu, ki naj postavi pogoje za izboljšanje našega gospodarskega položaja.

S tem je dobila naša vlada najmerodajnejšo sankcijo svojega stremljenja za povzdigo našega gospodarstva. Prepričani smo, da ji bo s pomočjo odličnih predstavnikov, ki pridejo v parlament, mogoče izpolniti v polni meri veliko nalogo, katero si je naredela v programu za bodoči parlament v interesu države, gospodarstva in celokupnega prebivalstva.

Preureditve v zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Minister za trgovino in industrijo je v soglasju s predsednikom ministrskega sveta na novo imenoval predsedstvo zbornice za TOI v Ljubljani, in sicer

za predsednika: g. Ivana Jelačina v Ljubljani,
za podpredsednika: g. Konrada Elsbacherja v Laškem, g. Dragotina Hribarja v Ljubljani in g. Engelberta Franchettija v Ljubljani.

V članstvu zbornice so se izvršile sledeče izpremembe:

V trgovskem odseku so razrešeni članstva:

- 1) g. Peter Osterc v Beltincih,
- 2) g. St. Florjančič v Ljubljani,
- 3) g. dr. Fred Chrobath v Kranju,
- 4) g. Srečko Vršič v Ljubljani,
- 5) g. Alojzij Sušnik v Ljubljani,
- 6) g. Makso Turnšek v Žlaborju,
- 7) g. Ladislav Fatur na Rakeku,
- 8) g. Fran Lipej v Brežicah,
- 9) g. Jakob Punčoh v Ljubljani,
- 10) g. Krištof Spaniček v Rogaški Slatini,
- 11) g. Ivan Finžgar v Breznici,
- 12) g. Ludovik Kržišnik v Rajhenburgu.

Na njihovo mesto so imenovani:

- 1) g. Konrad Elsbacher v Laškem,
- 2) g. Stane Vidmar v Ljubljani,
- 3) g. Fran Berjak v Kranju,

- 4) g. Josip J. Kavčič v Ljubljani,
- 5) g. Ivan Bahovec v Ljubljani,
- 6) g. Ferdo Pinter v Mariboru,
- 7) g. Stanko Lenarčič v Novi vasi pri Blokah,

- 8) g. Rudolf Stermecki v Celju,
- 9) g. J. Lavtižar v Kranjski gori,
- 10) g. Janko Klun v Prevalju,
- 11) g. Edm. Kastelic v Kandiji,
- 12) g. Milko Senčar v Ptuj.

V obrtnem odseku so na novo imenovani:

- 1) g. Jakob Zdravec v Središču ob Dravi,
- 2) g. Engelbert Franchetti v Ljubljani,

- 3) g. Ivan Bricej v Ljubljani,
- 4) g. Fran Bureš v Mariboru,
- 5) g. Josip Ambrožič v Ljubljani,
- 6) g. Milko Krapež v Ljubljani,
- 7) g. Josip Holc v Brežicah.

V industrijskem odseku so na novo imenovani:

- 1) g. J. Hajnrichar v Škofji Loki,
- 2) g. Fran Šire v Kranju,
- 3) g. Josip Pogačnik v Podnartu,
- 4) g. Adolf Ribnikar v Ljubljani,
- 5) g. Hinko Pogačnik v Rušah,
- 6) g. ing. Joško Kobi v Bregu pri Borovnici.

V obrtnem in industrijskem odseku je bilo vsled tega imenovanja razrešeno ustrezno število gg. članov.

Velika tuiskoprometna konferenca v Beogradu

V Beogradu se bo vršila dne 18. t. m. širša konferenca vseh tujsko-prometnih ustanov, kakor tudi drugih posredno ali neposredno na tujskem prometu zainteresiranih faktorjev.

Dnevni red te konference bo:

1. Splošne razmere našega turizma in mere, ki naj bi se podvzele za zboljšanje turizma.
2. Propaganda: a) zimska propaganda, b) letna propaganda, c) kolektivna propaganda in reklama.
3. Naše turistične (tujsko-prometne) organizacije in njihovi medsebojni odnošaji ter odnošaji do nadležnih oblasti.
4. Naše zveze z inozemskimi turističnimi ustanovami in naša zastopstva v inozemstvu.

Zanimanje inozemstva za Jugoslavijo

Znani in zelo razširjeni nemški dnevnik za trgovino in industrijo »Deutsche Bergwerks-Zeitung«, ki izhaja v Düsseldorfu, je v eni svojih zadnjih števil dodal posebno prilogo, v kateri obravnava vse panoge gospodarstva Jugoslavije.

Na 40 straneh najdemo obširne in izčrpne članke o naši trgovini, industriji, financah, prometu, kulturi itd. S svojimi prispevki so zastopani številni nemški in naši strokovnjaki na polju narodnega gospodarstva, kakor tudi umetnosti in znanosti. Uvodni članek o odnošajih med Nemčijo in Jugoslavijo je napisal redni profesor rudarske akademije v Freibergu g. dr. W. Hoffmann.

Zdi se nam potrebno, da ob tej priliki poudarimo, da bo pozornost, katero je posvetilo rudniško glasilo »Deutsche Bergwerks-Zeitung« mnogo pripomogla, da se bo že itak tesno sodelovanje med Nemčijo in Jugoslavijo v bodoče še povečalo ter tako pripomoglo do gospodarskega podviga obeh držav. Baš v sedanjem času je posebej pozdravljati vsako prizadevanje za sodelovanje pri gospodarskem udejstvanju posameznih držav, ker le na ta način bo lažje mogoče premostiti številne nadloge, ki tarejo danes nas vseh.

Vrhu vsega pa bo tak način zanimanja inozemstva za našo državo tudi mnogo pripomogel k razvoju našega tujskega prometa, glede katerega je baš Dravska banovina številno zastopana v tej prilogi v besedi in sliki. Zato pozornost in zahvala tudi z naše strani ne sme izostati.

Vinski sejem v Ivanjkovcih

Vinarska zadruga »Jeruzalemčan« v Ivanjkovcih priredi svoj VII. vinski sejem in razstavo dne 10. decembra 1931. Pripuščena so le vina izključno iz ormoško-ljutomerskega vinarskega okoliša.

Letošnji pridelek, ki je bil obilen, je prvovrsten in si bode tako imel priliko vsakdo nakupiti prvovrstnega Ljutomerčana direktno od producenta. Na razpolago pa bodo tudi najizvrstnejša sortna vina. Mošt lepo dozoreva in bo takrat ravno primeren za nakup za prvi pretok. Cene so izredno ugodne.

Vse producente ormoško-ljutomerskega okoliša, ki imajo vina na razpolago in se hočejo sejma udeležiti, vabimo, naj toprijavijo zadrugi najkasneje do 1. decembra t. l. Gostilničarji in vinski trgovci pa naj z nakupi čakajo otvoritve sejma, katerega naj se v lastnem interesu polnoštevilno udeležijo.

† Fran Golob

Včeraj zjutraj je dospela iz Zagreba žalostna vest, da je tamkaj po dolgem bolehanju preminul industrijalec g. Fran Golob. Blagopokojnik je bil v naših trgovskih krogih znana osebnost. Rodom iz Stražišča pri Kranju se je v mladih letih izučil trgovine in se kot trgovski sodruknik udeleževal več let, nazadnje v Ljubljani, dokler ni stopil v zbornično službo. V zbornici je služboval od l. 1901 do l. 1922, ko je stopil vsled bolehnosti v pokoj. Za organizacijo slovenskega trgovstva si je blagopokojnik pridobil velike zasluge. Deloval je kot prvi tajnik trgovskega društva Merkur nad 20 let tako vzorno, da ga je Merkur l. 1922. izvolil za svojega častnega člana. Bil je skromen in tih, a vztrajen delavec. Za lepo uspele vseslovenske trgovske shode se je veliko prizadeval, bil je vedno med prvimi vedno pripravljen sodelovati, kjerkoli je šlo za interese slovenske trgovine. V lastnosti tajnika »Merkurja« se je posebno prizadeval za ureditev delovnega časa in nedeljskega počitka v trgovinah. V poprevarni dobi je v okvirju »Merkurja« z veliko vneto sodeloval pri ustanovitvi novih trgovskih gremijev širom Slovenije in s tem postavil temelj Zvezi trgovskih gremijev. Že zgodaj se je pričel v gospodarstvu tudi praktično udeleževati. Ustanovil je na Glincah pri Viču v prvotno skromnem obsegu tvornico voščil, ki se je tekom časa razvila v lepo prosperujočo in ugledno domače podjetje. Pozneje se je posvetil tudi lesni industriji in prevzel v Vintgarju večje podjetje, katero je z lepim uspehom vodil do smrti. Blagopokojnik je v zadnjih letih veliko bolehal in se v gospodarskih organizacijah ni mogel več javno udeleževati, bil je pa s srcem pri stvari in je z veseljem zasledoval pokret in razvoj trgovskih organizacij. Bil je blag, ljubezniv človek, ki ni imel sovražnika, pač pa mnogo zvestih prijateljev ravno v trgovskih krogih, ki ga bodo trajno ohranili v najlepšem spominu. Naj v miru počiva!

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Volilni rezultati v Dravski banovini

Zmaga gospodarske smotrenosti in narodne sloge.

Kakor je bito pričakovati, je Dravska banovina pri večerajšnjih volitvah pokazala, da ji je država nad vsemi strankarskimi razprtijami in da bo Dravska banovina vselej buden čuvar Jugoslavije na najskrajnejšem zapadu in severu naše skupne domovine.

Skupno je bilo oddanih v Dravski banovini nad 150.000 glasov, kar pomeni mnogo nad polovico vseh volilnih upravičencev. V posameznih srezih so naslednji rezultati:

Srez Ljubljana mesto: oddanih glasov 13.464, za kandidata dr. Kramerja 13.464, volilnih upravičencev 16.460, 82 odstotkov.

Srez Brežice: oddanih glasov 7899, za kandidata Ureka 3398, Kruleja 1501, volilnih upravičencev 8534, 57 odst.

Srez Celje: oddanih glasov 7432, za kandidata Prekorška 4543, Pikla 2829, volilnih upravičencev 16.671, 44-58 odst.

Srez Črnomelj-Metlika: oddanih glasov 3206, za kandidata Lovšina 1556, Makarja 1650, volilnih upravičencev 6068, 52 odst.

Srez Dolnja Lendava: oddanih glasov 6195, za kandidata Hajdinjaka 3511, Faflika 2684, volilnih upravičencev 6533, 64 odst.

Srez Gornji grad: oddanih glasov 2621, za kandidata Goričarja 1282, Pustoslemška 1339, volilnih upravičencev 4677, 56 odst.

Srez Kamnik: oddanih glasov 4147, za kandidata Cerarja 2506, dr. Potokarja 632, dr. Rožiča 1009, volilnih upravičencev 9573, 43-31 odst.

Srez Kočevje: oddanih glasov 6485, za kandidata Pucelja 6485, volilnih upravičencev 9721, 66-7 odst.

Srez Konjice: oddanih glasov 1387, za kandidata Gajška 1349, Goričarja 38, volilnih upravičencev 5241, 26-4%.

Srez Kranj: oddanih glasov 7002, za kandidata Barleta 7002, volilnih upravičencev 14.402, 50%.

Srez Krško: oddanih glasov 6272, za kandidata Drmelja 1895, Majcena 1495, Valeja 991, Grebena 1891, volilnih upravičencev 13.360, 46%.

Srez Laško: oddanih glasov 5779, za kandidata Pavliča 3399, Juvana 2380, volilnih upravičencev 9977, 60-03%.

Srez Litija: oddanih glasov 4247, za kandidata Mravljeta 2155, Turka 476, dr. Zorca 116, volilnih upravičencev 9862, 43-06%.

Srez Logatec: oddanih glasov 3770, za kandidata dr. Rapeta 3770, volilnih upravičencev 7225, 51-96%.

Srez Ljubljana-okolica: oddanih glasov 10.541, za kandidata Komana 5675, Jarca 2045, Pavčiča 1164, Zebala 1464, Sinkovca 193, volilnih upravičencev 19.099, 55-4%.

Srez Ljutomer: oddanih glasov 4768, za kandidata Zemljiča 4768, volilnih upravičencev 10.247, 46-5%.

Srez Maribor-desni breg: oddanih glasov 7723, za kandidata Krejčija 3290, dr. Vauhnikarja 2349, Kirbiša 2084, volilnih upravičencev 13.860, 55-7%.

Srez Maribor-levi breg: oddanih glasov 12.970, za kandidata dr. Pivka 12.970, volilnih upravičencev 22.789, 53-92%.

Srez Murska Sobota: oddanih glasov 18.812, za kandidata Benka 5147, Vežirja 586, Hartnerja 5079, volilnih upravičencev 14.825, 75-93%.

Srez Novo mesto: oddanih glasov 5606, za kandidata Klineca 4711, Zupaniča 895, volilnih upravičencev 11.741, 47-6%.

Srez Ptuj: oddanih glasov 7101, za kandidata Petovarja 5213, Vuka 1490, Petka 398, volilnih upravičencev 18.335, 38-72%.

Srez Radovljica: oddanih glasov 6976, za kandidata Mohoriča 4236, Ažmana 2740, volilnih upravičencev 9955, 70%.

Srez Slovenjgradec: oddanih glasov 2227, za kandidata dr. Vošnjaka 1162, Mermolja 354, Rupnika 711, volilnih upravičencev 7616, 29%.

Srez Šmarje: oddanih glasov 3124, za kandidata Spindlerja 1241, Zdojšeka 1162, Drogenika 721, volilnih upravičencev 11.368, 27-4%.

Srez Prevalje: oddanih glasov 2722, za kandidata inž. Pahernika 1704, dr. Rapotca 1018, volilnih upravičencev 8395, 32%.

Priporoča se

Gregorc & Ko.

Ljubljana

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita.

Telefon 22-46 Erzovci: Gregorc
Zahtevajte specialne ponudbe!

Poslanci v Dravski banovini

Pri volitvah dne 8. novembra 1931 so bili v Dravski banovini izvoljeni naslednji kandidati:

Ljubljana-mesto: dr. Albert Kramer, minister za gradbe.

Srez Brežice: Ivan Urek, posestnik in župan v Globokem.

Srez Celje: Ivan Prekoršek, upravitelj javne bolnišnice v Celju.

Srez Črnomelj-Metlika: Danijel Makar, posestnik in gostiln. v Metliki.

Srez Dolnja Lendava: Anton Hajdinjak, posestnik v Odrancih.

Srez Gornji grad: Rasto Pustoslemšek, novinar v Ljubljani.

Srez Kamnik: Anton Cerar, posestnik in gostilničar v Kamniku.

Srez Kočevje: Ivan Pucelj, minister in posestnik v Velikih Laščah.

Srez Konjice: Karol Gajšek, notarski kandidat v Konjicah.

Srez Kranj: Janko Barle, župnik v Ljubljani.

Srez Krško: Alojzij Drmelj, posestnik in župan v Boštanjju.

Srez Laško: Alojzij Pavlič, profesor verouka v Celju.

Srez Litija: Milan Mravlje, geometer in posestnik v Ljubljani.

Srez Logatec: dr. Stane Rape, tajnik Zveze kult. društev v Ljubljani.

Srez Ljubljana-okolica: Albin Koman, posestnik v Vižmarjih.

Srez Ljutomer: Jakob Zemljič, posestnik in župan v Radencih.

Srez Maribor-desni breg: Anton Krejči, tovarniški ravnatelj v Rušah.

Srez Maribor-levi breg: dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru.

Srez Murska Sobota: Josip Benko, industrijec in župan v Murski Soboti.

Srez Novo mesto: Anton Klinec, župan v Gornjem polju.

Srez Prevalje: inž. Franc Pahernik, posestnik v Vuhredu.

Srez Ptuj: Lovro Petovar, poštar v p. in posestnik v Ivanjkovcih.

Srez Radovljica: Ivan Mohorič, glavni tajnik Zbor. za TOI v Ljubljani.

Srez Slovenjgradec: dr. Bogumil Vošnjak, poslanik v p. v Beogradu.

Srez Šmarje: Vekoslav Spindler, novinar v Mariboru.

Prodajne cene za pšenico

Dne 8. novembra t. l. smo poročali o pojasnilih k zakonu o prodaji pšenice, da imajo kmetovalci za nabavo pšenice za lastne potrebe ugodnostne cene.

Na podlagi teh pojasnil je izdala privilegirana družba obvestilo, da bodo kmetovalci odslej lahko kupovali pšenico po cenah, ki veljajo za odkup pšenice pri proizvajalcih, s pribitkom stroškov in bo pšenica za kmetovalce v novembru za 70 Din cenejša, kakor pšenica za trgovske mline.

Pojasnilo Privilegirane izvozne družbe se glasi:

1. Žitni trgovci in kmetijske zadruge, ki želijo prodajati pšenico kmetom, privatnikom in trgovskim mlinom svojega kraja, se morajo prijaviti pri omenjeni družbi ter predložiti uradno overovljen prepis protokolicije svoje tvrdke.

2. Privilegirana izvozna družba bo izdala prijavljenim trgovcem in zadrugam pismeno dovoljenje, da lahko kupujejo pšenico bodisi od družbe, bodisi od žitnih trgovcev in zadrug po predhodni odobritvi družbe ter po ceni, ki je določena od ministrstva za trgovino in industrijo z dodatkom 5 Din za služka.

3. Pri Privilegirani izvozni družbi se obremenijo pooblaščenim trgovcem in zadrug ob priliki nakupa pšenice za predpisano razliko v ceni, ki znaša za mesec november 70 Din za 100 kg, za poznejše mesece pa za razliko, ki je že predpisana za trgovske mline.

4. Trgovci in zadruge bodo prodajali pšenico mestnemu prebivalstvu po ceni lastnik stroškov, to je po kupni ceni, ki se ji doda zgoraj omenjena razlika, nadalje voznina ter stroški za prevoz do kraja prodaje. Po isti ceni bodo prodajali pšenico tudi trgovskim mlinom, toda po predhodnem dovoljenju Privilegirane izvozne družbe in pod pogojem, da mlin plača družbi razliko 70 Din za 100 kg za mesec november, za poznejše mesece pa kolikor je predpisano za trgovske mline. Kmetom se bo prodajala pšenica za domačo potrebo po ceni brez razlike 70 Din za november.

5. Trgovci in zadruge morajo vsakih 15 dni poslati Privilegirani izvozni družbi spisek prodanih količin pšenice mestnemu prebivalstvu in nakazati razliko od 70 Din za 100 kg za mesec november, ki se v poznejših mesecih poveča. Za količine, prodane kmetom, se razlika, za katero je trgovec obremenjen pri družbi, odbije; zato mora trgovec družbi poslati spisek kmetom prodanih količin. Ta spisek mora potrditi finančna kontrola na osnovi potrdil, ki jih izdajo občine.

6. Količine pšenice, ki so se nahajale na potu ali v prodajalnicah trgovcev in zadrug ob priliki objave omenjenega navodila oddelka za davke, bodisi da so bile popisane ali ne, je treba takoj prijaviti Privilegirani izvozni družbi zaradi obračunavanja razlike. Trgovci, oziroma zadruge morajo potrditi, izdana od občin kmetovalcem za nakup pšenice, poslati Privilegirani družbi, čim je izrpana v vsakem potrdilu določena količina, in sicer zaradi kontrole izdanih količin. Ta potrdila morajo biti overovljena od strani pristojnega oddelka finančne kontrole.

Ponudbe, povpraševanja

ČEBELARJI POZOR!

Tvrdba Savinek Viktor, medicinarstvo in voščinarstvo, Karlovac, se zanima za nakup medu. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Po svetu

Sliv iz Brčka je bilo eksportiranih v času od 15. avgusta do 7. oktobra 1155 vagonov, torej manj kot lani. V Nemčijo je šlo 386 vagonov, v Avstrijo 315.

Iz Jugoslavije v Češkoslovaško je bilo izvoženega v prvih osmih letošnjih mesecih za 212.900.000 Kč blaga, obratno pa za 547 milijonov. Ta postavka je torej za Jugoslavijo globoko pasivna.

Češkoslovaška tekstilna industrija poroča o trajnodobri zaposlenosti. Deloma si to razlagajo z dejstvom, da se v zadnjem času umetna svila umika lahkeemu volnenemu blagu. Zelo dobro je vplival tudi padec skandinavskih vrednot in se sedaj zelo veliko v Skandinavijo izvažajo.

154 bank v U. S. A. je bilo zatvorjenih v avgustu; njih vloge so znašale 289 milijonov dolarjev.

Zlate zaloge Francoske banke so dosegle novo rekordno višino 59.814 milijonov frankov in krijejo obtok bankovcev s 55-84 odstotki.

Izseljevanje avstrijskih delavcev v Francijo je popolnoma prenehalo; na mesto Francije je stopila Rusija in se vršijo sedaj pogajanja, da bi šlo v Rusijo iz Avstrije 3500 kovinskih delavcev, inženjerjev in obratovodij, v bodočem letu pa 15.000.

Dvamesečni moratorij v Braziliji je dekretiran za vse inozemske trgovske in zasebne dolgove.

Največja fuzija v ameriški mornarici se pripravlja. Gre za 12 družb s 181 ladjami in z vsebino 1.500.000 ton. Družbe operirajo na atlantski in pacifiški obali in trgujejo z Evropo, orientom in po vsem svetu okoli. Med iniciatorji fuzije je tudi Morganova bančna skupina.

Brezposelnost je tudi v Franciji prišla naraščati. Navaja se 650.000 brezposelnih, brez onih, ki delajo pod normalom.

Argentina je vpeljala 10 odstotno uvozno carino, zaenkrat za dobo enega leta. Izvzelo je premog in koks ter nekaj vrst živil.

Pridelek krompirja v Nemčiji se ceni letos na 43.330.000 ton proti lanskemu rekordnemu pridelku 47 milijonov ton. Sladkorne pese bodo pridelali 10.600.000 ton.

Brezposelnih v Nemčiji je bilo dne 30. septembra t. l. 4.355.000, za 31.000 več kot 15. septembra.

Omejitve uvoza v Nizozemsko v najstrožji izmeri zahteva iz gospodarskih in finančopolitičnih razlogov nizozemska delavska zveza v spomenici na vlado.

Svetovne zaloge kavčuka so znašale 1. oktobra t. l. 590.000 ton proti 483.000 ton 1. okt. 1930.

Nizozemska banka ima za 823 milijonov holandskih goldinarjev zlahtnih kovin v zalogi.

Norveško brodogradje je zaznamovalo v septembru rekord nezaposlenih ladij z vsebino 1.400.000 ton, pa je september eden glavnih mesecev za norveško brodarstvo.

Zvišanje obrestne mere se je izvedlo v zadnjem času na več krajih; za Parizom (od 2 na 2½%) so prihajale zlasti ameriške rezervne banke (New York, Boston, Cleveland itd.).

Sladkorna produkcija v Češkoslovaški je v kampanji 1930-1931 navedena z 11.420.000 met. stoti, kar je za 10-3% več kot leto prej.

Omejitve sladkornotrstnega areala na Javi je večja kot je bilo predvideno, in znaša 17 odstotkov prot 15 predvidenim odstotkom.

Tekstilna borza v Londonu bo ustanovljena v najkrajšem času. Bo najshajališče zastopnikov tvrdk iz Anglije in prekomorja, ki so udeležene pri fabricaciji, pri trgovini na debelo in drobno in pri razdelitvi tekstilnega blaga.

Hranilne vloge v Avstriji so v avgustu skoraj povesod narasle, v septembru so pa nekoliko padle, na Dunaju na primer pri hranilnicah od 803 na 790 mil. šilingov.

Švedska električna industrija je prišla v zadnjem času močno prodirati tudi v Rumunijo; tako bodo n. pr. Švedi uredili električno preskrbo mesta Braševa.

Obseg obrtnih pravic trgovskih vrtnarjev

Pojasnilo banske uprave

Kraljevska banska uprava Dravske banovine je poslala Pokrajinski zadrugi trgovskih vrtnarjev pod št. 6388 z dne 30. X. 1931 naslednje pojasnilo:

»Vrtnarstvo je z ministrsko naredbo z dne 2. VII. 1925, Uradni list št. 219/68 iz l. 1925, proglašeno za rokodelski obrt, kolikor se bavi z gojenjem cvetlic in okrasnih rastlin v toplih lelah, rastlinskih in drugih podobnih posebnih napravah ter s proizvajanjem cvetličnega semenja za prodajo. Gojitev cvetlic in pridelovanje semenja se mora vršiti seveda obrtno, to se pravi, da ni izvzeti opravilo v smislu čl. IV. ali V. razgl. pat. k obrtnemu redu. Ugotovitev, ali je cvetje žlahtno in v posebnih napravah izgojeno, se v dvomu in ko se je uvedlo kazensko postopanje, dožene s pritegnitvijo člana vrtnarske zadruge, ki ga ta imenuje. Seveda te ugotovitve izvrši obrtno kot kazensko oblastvo. Tržna nadzorstva po svoji službeni dolžnosti skrbijo, da se neupravičeni obrtniki odstranijo s tržnega prostora ali se jim sicer zabrani neupravičeno izvrševanje obrta. Vendar pa je presoja, ali je dan dejanski stan neupravičenega izvrševanja obrta, pridržana obrtnemu oblastvu, ne tržnemu nadzorstvu. Da se ne obrezuspeši potrebni dokaz in ne odtegnejo dokazna sredstva, naj se neupravičenemu obrtniku odvzame nekaj cvetlic oz. rastlin

ali semenja in priloži ovadbi. Da se prepreči škoda, naj se kazenski postopek takoj izvrši in izreče razsodba. Če se prodajalec obsodi, je izreči tudi prepoved nadaljne prodaje na javnem prostoru.

Posebej se opozarja, da ni že vsaka v lončku ali na vrtni gredi vzgojena cvetlica in okrasna rastlina pridržana rokodelskim vrtnarjem, temveč samo one, ki se ne morejo vzgojiti drugače, kakor v posebnih napravah, torej umetno. Če vzgoji nevrtnar brez takih naprav nekaj žlahtnih cvetlic, ne da bi se s tem obrtno pečal, pa jih proda, še ni dejanski stan prekrška neupravičenega obratovanja.

Tudi gojitev in prodaja navadnih cvetlic, vezenje šopkov in izdelovanje vencev je (prosto) obrtno opravilo, vezano na obrtni list, če se ne vrši kot stransko obrtno opravilo v poljedelskem obratu. — Po odredbi bana načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo: Dr. Marn s. r. <

RO-LEX
knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Šelenburgova 6/1
Telefon št. 33-38

Inozemski kapital v Jugoslaviji

V založbi Lindner v Leipzigu bo izšlo v kratkem delo o Jugovzhodni Evropi. Tam piše prof. dr. W. Hoffmann o inozemski glavnici v Jugoslaviji:

V jugoslovanskem gospodarstvu je bil francoski in angleški kapital od nekdaj močno interesiran. Najboljši jugoslovanski bakreni rudnik je v rokah neke francoske družbe (Mines de Bor); bogata piritova nahajališča v Majdan Peku so last neke belgijske družbe; svinčeno rudarstvo je v pretežni večini v angleških rokah, in angleški kapital je udeležen tudi v bogatih jugoslov. nahajališčih kromove rude; za dobivanje boksita in izkoriščanje vodnih sil v Dalmaciji je dobila velike koncesije neka francoska družba. V lesni industriji je postal v zadnjih letih dotok inozem-

ske glavnice zopet močnejši; v prvi povojni dobi je bil inozemski kapital prav tako kakor v Romuniji izrinjen.

Velika je inozemska udeležba v bankarstvu; vlogo igrajo francoske in belgijske bančne ustanovitve, dalje so zastopane Italija, Avstrija, Češko-slovaška, Zedinjene države in Anglija. Inozemske pozicije nahajamo v električnem in prometnem gospodarstvu; v kemični industriji sta udeležena belgijski in češkoslovaški kapital. Francoski interesi na Jugoslaviji se dokumentirajo dalje v prvi vrsti v državnih kreditih. Prav o tem smo mogli prepričati v najzadnjem času.

Omenjena knjiga je vsestranska in obravnava Jugovzhodno Evropo z vseh vidikov, ne samo z gospodarskih.

Nova velikopotezna nacionalna propaganda.

Tiskovni urad Ministrskega Predsedstva je započel skupno s »Putnikom« d. d. novo, zelo velikopotezno akcijo, da splošno upozna bližnje in daljnje inozemstvo z industrijo, trgovino, obrtjo in poljedelstvom naše države, z njeno državno, mestno in podeželsko organizacijo, s stanjem njene umetnosti in znanosti ter z njenimi prirodnimi lepotami.

V to svrhu bo izdalo društvo »Putnik« skupno s Centralnim presburojem »Vodnik po Jugoslaviji« v štirih jezikih (v našem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku, 35x25 cm formata, katero delo bo brezplačno poklonjeno vsem vladarjem, vsem aktivnim ministrom celega sveta, trgovskim zbornicam v vseh državah, vsem velikim bankam, industrijskim in trgovskim podjetjem v inozemstvu, tu- in inozemskim knjižnicam in visokim šolam, uradom in organizacijam za tujski promet, istotako bo ta vodnik brezplačno poklonjen s strani uniformiranega organa potnikom I. in II. razreda, ki prihajajo v direktnih vlakih iz inozemstva v Jugoslavijo in končno bo na razpolago v posameznih kupejih tudi potnikom III. razreda.

To delo, ki bo vsebovalo vse važne podatke o naši državi, izide pomladi l. 1932.

Zamore se pričakovati, da bodo pospeševali vsi prizadeti krogi to velikopotezno propagandno akcijo, ki je zelo velikega pomena za državne interese, posebno, ker bo inozemstvo na ta

način pravilno informirano o Jugoslaviji in ker se bodo navezali novi trgovski stiki z ozirom na veliko razširjenost tega dela ter se bo dvignil tujski promet.

Ostvarjenje »Vodnika po Jugoslaviji« dokazuje, da tudi v propagandnem oziru ne zaostajamo za drugimi evropskimi državami ter je treba samo toplo pozdraviti, da sta se Tiskovni urad Ministrskega predsedstva in »Putnik« d. d. odločila za to akcijo.

Ljubljanska borza

Tečaj 9. novembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2267:18	2274:02
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	785:39	787:75
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1098:45	1101:75
Dunaj 100 šillingov	—	—
London 1 funt	210:21	217:71
Newyork 100 dolarjev	5599:26	5616:26
Pariz 100 fr.	221:01	221:67
Praga 100 kron	166:63	167:13
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	287:75	293:75

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlelika srajce, ovrtašnice in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Opozorilo pred nabiralci raznih adresarjev

Zveza industrijcev je podala svojim članom naslednjo okrožnico:

Ponovno prosimo vse naše člane, da ne prispevajo v nabiralne akcije, izvirajoče iz krajev izven našega področja, če se dotični zastopniki ne morejo izkazati s priporočilom Zveze industrijcev, bodisi, da je tako priporočilo dano s posebnim pismom, bodisi s splošno okrožnico, in da priporočilo ni starejše kot mesec dni ali največ dva meseca.

I.) Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je nedavno dal priporočilo za almanah: »Economie Internationale«, ki naj bi se izdal v Budimpešti. S tem priporočilom nabirajo dotični agenti oglase. Ker Zavod za pospeševanje zunanje trgovine ni izdal priporočila radi nabiranja oglasov, preklicuje ono svoje priporočilo. Pri tem še omenja, da so baje pred nekimi leti emisarji enako označenega podjetja v naši državi nabrali okoli Din 300.000 za oglase v almanahu istega imena, kateri ni nikdar izšel.

II.) Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja na ustanovo v U. S. A., ki nosi zvočno ime »American Trade Council«, Ashland, Md. (Maryland) U. S. A. O tej ustanovi je prejel Zavod od najuglednejših ustanov v Ameriki zelo nepovoljne informacije in priporočila, da se naj na njene dopise sploh ne odgovori. Pripominja še, da hoče ona ustanova pridobiti poedince s tem, da jim ponuja članstvo v svojem Upravnem odboru.

III.) Naša beograjska Centrala nas opozarja na nekorektno praktilke, katerih se poslužuje Adressbuchverlag Kurt Franke, Berlin, pri nabiranju adres v priročnik za nemški import in eksport. Priporočila, da se na dopise imenovanega podjetja sploh ne reagira.

Konkurzi in poravnave

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec oktober 1931 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi:

V Dravski banovini 6 (5), Savski 7 (7), Vrbaski 0 (0), Primorski 2 (0), Drinski 4 (4), Zetski 5 (0), Dunavski 11 (6), Moravski 3 (3), Vardarski 7 (4), Beograd, Zemun, Pančevo 4 (2).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 5 (1), Savski 24 (3), Vrbaski 0 (6), Primorski 4 (0), Drinski 11 (1), Zetski 1 (0), Dunavski 16 (7), Moravski 0 (0), Vardarski 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (2).

3. Odpravljeni konkurzi:

V Dravski banovini 7 (6), Savski 6 (2), Vrbaski 0 (0), Primorski 0 (1), Drinski 3 (7), Zetski 0 (1), Dunavski 5 (6), Moravski 6 (17), Vardarski 5 (8), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (5).

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 10 (3), Savski 8 (2), Vrbaski 0 (0), Primorski 1 (1), Drinski 3 (2), Zetski 0 (0), Dunavski 18 (2), Moravski 0 (0), Vardarski 1 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2).

Glej v vsaki številki »Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske priložnosti. Zato jih vsi, zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. novembra t. l. ponudbe glede dobave 19.000 komadov tračnikov. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 11. novembra t. l. ponudbe glede dobave motvoza, žičnih trakov, emallaka, barv, firneža, aluminijeve bronze, kadi in peči za kopalnice, zidnih umivalnikov in klozetov, glede dobave eternita, pločevine, strojnega olja in raznih kemikalij. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 16. novembra t. l. ponudbe glede dobave železne pločevine, kotnega in ploščatega železa; do 23. novembra t. l. pa glede dobave vodovodnih cevi. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 19. novembra t. l. ponudbe glede dobave krtač, smirkovega platna, jeklenih trakov za merjenje ter glede dobave raznega lesa. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. novembra t. l. ponudbe glede dobave lopat za premog in 2 vagonov cementa. — Dne 14. novembra t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 800.000 kg papirja. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 21. novembra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave obvezilnega materijala za rdeči križ. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. novembra t. l. ponudbe glede dobave 4 komadov ležajnih blazin, 8 m verig in 100 kg masti za jeklene vrvi; do 18. novembra t. l. pa glede dobave 20.000 kg pšenične moke. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 19. novembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg bencina. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg tovozne masti, 30 komadov cevi za kotle in 700 kg vijakov z maticami. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 28. novembra t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 2.500.000 komadov vreč od jute. — Dne 30. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave kovinskega materijala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 25. novembra t. l. se bo vršila pri upravi Dravske radionice v Ljubljani licitacija glede dobave vijakov z maticami, vijakov za les, žebļev in verig; dne 26. novembra t. l. glede dobave usnatih okovov, držajev in kleja; dne 30. novembra t. l. pa glede dobave cevi, zakovic, matic, podložnic, zatikalnic, kovaškega oglja itd. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Prodaja lesa. Dne 18. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji šum v Ljubljani licitacija glede prodaje lesa; dne 30. novembra t. l. pa pri Kr. direkciji šum v Vinkovcih glede prodaje lesa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Razno

Zaposlenost ameriških tovarn jekla dosega samo 29 odstotkov kapacitete proti 35 odstotkom v sredi tekočega leta, 44 koncem maja, 48 koncem aprila in 57% koncem marca. Število delujočih plavžev je padlo v septembru na 73 proti 76 v avgustu in 123 v lanskem septembru.

Indeks živil v veletrgovini v Avstriji je v dobi od 15. sept. do 15. okt. nekoliko narasel; cene so razen pri kumpirju in pri teletini povsod poskočile. V industrijskem blagu je bilo gibanje popolnoma neenakomerno.

Gibanje obrtništva v Dravski banovini

V stanju obrtnih podjetij so se izvršile po podatkih Zbornice za TOI v času od 1. julija do 30. septembra 1931. naslednje izpremembe:

Vrtnarji, prijava 1, odjava 1; kame-nolomj 2, —; kamnoseki 2, —; izdelo-vanje mlinskih kamnov —, 1; izdelo-vanje betonskih predmetov —, 1; iz-delovanje cementnih izdelkov 1, 1; iz-delovanje cementne opeke 1, 5; ope-karne 2, —; apnenice 1, 1; lončarji 5, 2; pečarji 2, 2; keramiki 1 —; kovači 10, 13; podkovni kovači 16, 7; vozno kovaštvo 1, —; ključavničarji 7, 3; kle-parji 5, 2; zlatarji in srebrarji 1, —; gradnja mlinov in žag —, 1; elektro-tehnična podjetja 2, 1; mehaniki 9, 2; urarji 2, —; kolarji 17, 12; žage 5, 6; žaganje drv (ročno) 2, —; žaganje drv (z motorjem) 4, 1; sodarji 8, 4; pola-ganje parketov —, 1; mizarji 40, 23; podobarji 1, —; strojarji 2, 2; sedlarji 5, 1; izdelovanje bičev 1, —; torbarji 1, —; metlarji 1, —; vrvarji —, 1; iz-delovanje pletenin 11, 7; izdelovanje vezenin —, 1; predtiskarija 1, —; izde-lovanje perila 2, 1; izdelovanje čipk 1, —; tapetniki 3, 2; krojači 30, 20; ši-vilje 62, 39; čevljarji 57, 49; izdelovanje copat 2, —; izdelovanje čepic 1, —; krznarji 1, 1; klobučarji 2, 1; modistke 6, 3; brivci 7, 5; damski frizerji —, 2; knjigovezi 1, —; izdelovanje papirnih vrečic 1, —; mlini 11, 15; peki 20, 21; izdelovanje pekovskega slada 1, —; izdelovanje sladoleda —, 1; slaščičarji 4, 2; svečarji 1, 1; mesarji 9, 13; me-sarji in prekajevalci 7, 2; izdelovanje umetnega živila 1, —; konzerviranje rib, sočivja in sadja 1, —; žganje žita in kave —, 1; izdelovanje mlečnih iz-delkov 1, 1; izdelovanje brezalkoholnih grozdnih in sadnih sokov 1, —; izdelo-vanje likerjev 1, —; izdelovanje žganja 3, 2; izdelovanje kisa 1, —; polnjenje steklenic s pivom —, 1; izdelovanje sodavice 3, 2; destilacija eteričnih olj —, 1; izdelovanje kemičnih izdelkov 1, —; stavbni mojster 2, 1; zidarski mojster 1, 3; zidarji 4, 4; tesarji 2, 2; tlakarji 1, —; vodovodna instalacija 2, —; krovci 1, —; steklarji 1, —; ples-karji 8, 3; sobni slikarji 7, 4; črkosli-karji 1, —; snaženje stanovanj 1, —; pokončavanje mrčesa, 1, —; fotografji 3, 1; elektrarne 1, —; občasno prevažanje oseb z avtobusi 4, 3; avtotaksi 27, 10; izvoščki —, 4; prevozniki 13, 2; plaka-terji 3, 1; konjači 2, —; posredovanje služb —, 1; izposojevanje mlatilnic 8, 5; godbeniki 4, 4; gostilne 57, 56; gos-tilne brezalkoholne 1, —; kavarne 1, 1; pečenje kostanja 1, —; ostalo 1, —.

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Maribor.

Besedilo: Franc Lepoša, družba z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Namen družbe je, pridobitev in razširjenje do sedaj pod firmo Franc Lepoša obstoječega, pro-met s kolesi in kolesarskimi potreb-ščinami ter šivalnimi stroji, muzikalija-mi, motocikli in galanterijo obsegajoče-ga podjetja v Mariboru, Glavni trg.

Poslovodje: Gusel Adalbert, trgovec v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13, in Lepoša Franc, trgovec v Mariboru, Gosposka ulica št. 56.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 22. oktobra 1931. — Firm. 908/31 — Rg C II 83/1.

*

Sedež: Tezno—Maribor.

Besedilo: Bratje Bacher in drug, dr. z omejeno zavezo; Braća Bacher i drug, društvo sa ograničenim jamstvom.

Obratni predmet: Izdelovanje namiz-nih prtov in posteljnih odev, preprog in pohištvenih tkanin vsake vrste ter prodaja tega blaga.

Poslovodje: Bacher Feliks, komerci-jalni svetnik, Dunaj I., Salzgries 1—3;

Bacher Hans, industrijalec, Dunaj I., Salzgries 1—3.

Okrož. kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 22. oktobra 1931. — Firm. 927/31 — Rg C II 84/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Bled.

Besedilo: Jugo-Rhomberg & Co., dr. z o. z.

Izbrise se poslovodja Andretto Raj-mund, vpiše pa prokurist Galle Ivan, zasebni uradnik v Ljubljani, Tavčarje-va ulica 5.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 24. oktobra 1931. — Firm. 933 — Rg V IV 54/6

*

Sedež: Bled.

Besedilo: Jugo-Rhomberg & Co., dr. z o. z.

Vsled sklepa izrednega občnega zbor-a družabnikov z dne 10. septembra 1931 se je izpremenil odstavek Osmič družbene pogodbe.

Družbo zastopata in njeno tvrdko podpisujeta odslej kolektivno dva po-slovodja ali en poslovodja in en proku-rist, slednja na ta način, da pisane-mu, tiskanemu ali štampiliranemu be-sedilu tvrdke pristavita svoja podpisa, prokurist vselej z označbo prokure »pp«.

Vpiše se poslovodja Mayer Emerik, veletrgovec v Ljubljani.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 24. oktobra 1931.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Carl Pollak d. d.

Izbrisejo se člani upravnega sveta Pollak Jean B., Pollak Pavel, Friede Oswald in Majcen Franc, vpišejo pa čla-ni upravnega sveta dr. Miličič Ivo, in-dustrijalec v Ljubljani, in dr. Gortan Vekoslav, ravnatelj Zadrugne pučke štedionice v Zagrebu.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 31. oktobra 1931. — Firm. 943/31 — Rg B I 129/23.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Kreditni zavod za trgovino in industrijo.

Izbrisejo se člani upravnega sveta Ehrenfest Friderik, Antić Makso in Po-gačnik Josip.

Vpišejo se kooptirani člani upravnega sveta Westen August, veleindustri-jalec v Celju, inž. Zupančič Franc, predsednik zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, Tosti Avgust, ravnatelj Kre-ditnega zavoda za trgovino in industri-jo v Ljubljani, in dr. Pestotnik Pavel, profesor v p. v Ljubljani.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 3. oktobra 1931. — Firm. 894 — Rg B I 136/15.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Kreditni zavod za trgovino in industrijo.

Izbrise se Aleksandru Korenini po-deljena prokura.

Dežel. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 17. oktobra 1931. — Firm. 918 — Rg B I 136/16.

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne

Dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Čisti dobiček General Motors Co. je za tretje letošnje četrtletje naveden s 13-3 mil. dol., to je 45% manj kot v isti lanskim in 80% manj kot v isti predlan-ski dobi. V prvih devetih mesecih je znašal čisti dobiček 945 mil. dol. proti 124 in 2045 mil. dol. v prvih devetih lanskim in predlanskim mesecih.

Med rodeško in rusko azbestno indu-strijo je prišlo do sporazuma glede ožje-ga sodelovanja na evropskem trgu. Rhod-esia je angl. kolonija v Južni Afriki.

Royal Dutch Shell bo letos interimno dividendo najbrž opustila; kupčija druž-be in podružnic se ni tako razvijala kot sicer.

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posred-nik.

(Nadaljevanje.)

LXI. Odločba državnega sveta br. 9353 od 17. aprila 1931.

Maja meseca 1930 se je pri carinarnici v M. za Trb. prem. dr. prijavilo 3487 kg robe kot fasonirano železo drugo iz čl. 538 t. 4/b uvozne tarife po 12 Din za 100 kg. Pri uradnem pregledu in na koncu strokovnjaške uradne preiskave se je pa dognalo, da se prijavljena roba ima cariniti kot »železni svedri iz št. 548«, ki plačajo 30 Din carine za 100 kg.

Finančna direkcija je na podlagi take preiskave in uradne ugotovitve dekla-ranta kaznovala s 34520-75 Din kazni, 1210 Din obsodne takse in 6904-15 Din carine, češ da je dokazana krivda iz čl. 166 car. zak. Prijavil sem pritožbo na ministrstvo ter v njej izvajal:

1. Ze iz početkom navedenega postop-ka je jasno razvideti, da so v predmet-nem tarifaričnem sporu bile v vprašanju štiri tarifacije in sicer: a) deklarantova po tar. št. 536/4 b, t. j. po oni postavki, po kateri je carinarnica do 6. maja 1930 tako robo zmirom mirno in brez vsake pripombe carinila! Nenadoma in ne da bi bila obrazložila svojega postopka, je pa carinarnica dne 6. maja 1930 izpremenila svoje mišljenje in robo osporila, trdeč, da se ta mora ocariniti po b) tar. št. 548.

Car. biro, ki je po zakonu edini mero-dajen faktor za uporabo tarife, je izdal svoje merodajno mišljenje c) da se ima roba cariniti po tar. št. 584/1 g à 27 Din. Čeprav se nisem pritožil zoper to mero-dajno mišljenje, je car. svet — brez dvojbe v protislovju s št. 54 c. z. — od-ločil d) da se roba ima cariniti kot svedri iz tar. št. 548 à 30 Din.

Bilo je torej štirih uradnih mišljenj o tem, kaj pravzaprav predstavlja ta ro-ba in kako se ima cariniti. Toda nobeno teh mišljenj se ni obrazložilo niti ute-meljilo. Očividno torej niti mišljenje car. sveta ne more tvoriti razloga za obsto-janje krivde iz čl. 166 c. z., a to tem manj, ker se iz odločbe izdala, ako tudi ni bilo pritožbe, kar je protivno čl. 52 odn. 54 c. z. Če si pa iste carinske obla-sti same niso bile na jasnem o pravilni tarifaciji te robe, se pač na tako okol-nost ne more bazirati odgovornosti — deklaranta, ker bi to značilo očito zlorabo predpisov, ki sedaj veljajo, in za-kona!

2. Kot »razlog« za obsodbo navaja iz-podbijano rešenje »da je spor o kvalifi-kaciji robe definitivno okončan v smislu razpisa Cbr. 13048/29. Samo »definitivno okončanje spora o kvalifikaciji robe« pa dosledno in po sebi razumljivo, ne more pač biti prava baza za izrekanje kazni 34.520-75 Din. Za izrekanje tako gor-stasne kazni bi mogel služiti kot edini predpogoj dejstvo, da je namreč car. zak. res prekršen. Kakšno prekrško zakona je pa deklarant zakrivil, ako so carinske oblasti »okončale tarifarično kvalifikaci-jo robe« šele z odločbo car. sveta? Po izdajanju te odločbe ima deklarant po predpisih nositi samo stroške in takse za strokovno preizkušanje in nič drugega! Deklarant bo poravnal le stroške, čim se mu njih iznos naznači. Na sama različna tarifarična »mišljenja« car. organov in oblasti se baš ne more nasloniti obsod-beno kazensko rešenje, čigar posledice naj nosi deklarant! Smisel razpisa Cbr. 13048/29 ni pač tak kakor ga napačno pojmuje dravska finančna direkcija v svojem rešenju. Označeni razpis odreja predvsem carinarnici, naj ona na podla-gi končnega odloka a) izvrši odgovarja-joči proračun davščin in b) naj po temu izvede postopek za krivdo. Pri tem so pa izključeni dokazi samo vprašanja o tarifskem naimenovanju, ker je to vprašanje, t. j. naimenovanje, že končnove-ljavno odločeno in izvršno.

Po predidocem obrazloženju je bilo vprašanje o kvalifikaciji predmetne robe podano z mišljenjem in uverenjem car. biroa ter bi se bila morala roba na podstavi te merodajne odločitve cariniti po tar. št. 584/1 g, kar bi bilo po smislu rečenega razpisa tudi — izvršno.

Vprašanje o krivdi iz čl. 166 car. zak. — ako to sploh pride v poštev — se mora po citiranem razpisu razpraviti lo-čeno in posebej po predpisih o postopku o car. krivdah; ta pa predpisuje že v čl.

1, da se mora vsaka krivda predvsem — izviditi. V našem primeru se pa de-klarantova krivda ni preiskala in ne iz-vidila: kazen se namreč naslanja edino na odločbo car. sveta, kateri da je ne-kako tudi z ozirom na kaznovanje — izvšen. Če se pa mora razpis Cbr. 13048/29 tako razumeti kakor ga inter-pretira dravska finančna direkcija, tedaj je razpis očividno protiven čl. 195—201 car. zak., ker očito preprečuje pravico do pritožb in tožba, ki jih zakon posa-meznikom priznava. Kot tak pa razpis ne more imeti zakonite veljave in se za-to v konkretnih primerih ne sme vpo-abljati.

3. Končno še dostavljam, da se je za-pisnik radi netočne prijave sestavil 8. avgusta 1930. Tak zapisnik po smislu čl. 43 car. zak. ne more biti dokaz za krivdo, ki se je storila 6. maja 1930., ker do dokončanja spornega tarifiranja niti ni moglo biti »netočne prijave«. — (Dalje prihodnjič.)

Kriza v naših tvornicah olja

Naše tvornice olja preživljajo krizo, katere vzroki pa bržkone ne bodo toli-ko v splošni krizi, kakor pa v nas sa-mih.

Na zahtevo skopljanske trg. zbornice je bila namreč povišana carina na oljna semena. To povišanje se je doseglo, ker je Zbornica navajala — kakor sedaj iz-gleda pod vplivom trgovcev z oljnimi semeni — da imamo neprodanih več kakor 1000 vagonov makovega semena. Izkazalo pa se je, da zaloge niso večje kakor 150 vagonov, kar znaša dvajseti-no celokupne potrebe na surovini. Radi povišane carine ne morejo naše tvorni-ce uvažati semena iz inozemstva, do-mače zaloge pa tudi ne zadoščajo in je cena teh še bolj visoka kot inozemske-ga semena. Olje, producirano iz doma-čega semena, bi stalo po 10 Din liter, dočim se inozemsko olje prodaja pri nas po 9 Din liter.

Radi takih pogojev so bile tvornice prisiljene, ustaviti delo.

Deputacija delavcev in delodajalcev je predložila na pristojnem mestu spom-nico, v kateri konstatirajo, da znaša naša celokupna produkcija oljnega se-mena komaj polovico potreb domačih tvornic, da so vse razpoložljive količine v državi pokupljene, razen manjših količin, katere imajo v rokah špekulanti iz Južne Srbije. Nujno je potrebno, da se zniža uvozna carina na oljna seme-na ter tako omogoči nadaljno delo olj-nih tvornic.

Trzna poročila

TRŽNE CENE V MARIBORU

dne 1. novembra 1931.

1 kg govejega mesa I. Din 12—14, II. 8—10, III. 6—7, jezika svežega 16 do 20, vampov 4—7, pljuč 4—6, ledvic 10—15, jeter 4—8, možganov 16—20, parkljev 4—5, vimena 5—6, loja 1-50 do 7. — 1 kg teletine I. Din 12—16, II. 8—10, jeter 16—20, pljuč 12—14. — 1 kg prašičjega mesa Din 10—22, sala 13—17, črevne masti 10—12, pljuč 8 do 10, jeter 8—10, ledvic 18—20, glave 6—10, nog 5—8, slanine sveže 13—16, papricirane 15—20, prekajene 15 —20, masti 16—18, prekajenega mesa 14 do 22, gnjati 2—27, prekajenih nog 5—7, prekajenega jezika 20—26, prekajene glave 6—12. — 1 kg krakovskih klobas Dir 20—30, debrecinskih 14—26, brun-šviških 13—20, pariških 20—26, poseb-nih 18—25, safalad 18—25, hrenovk 22 do 25, kranjskih 28—30, 1 kom. preka-jenih 4—5, 1 kg mesenega sira 20—26, tlačenk 14—20, salame 80. — 1 kg konjskega mesa I. Din 4, II. 2. — 1 konjska koža Din 80—140, 1 kg goveje kože 5—7, telečje 8—10, svinjske 4, gornjega usnja 52—80, podplatov 40 do 57. — Piščanec majhen Din 10—20, večji 25—35, kokoš 30—40, raca 16 do 30, gos 40—60, puran 35—65, zajec do-mač, majhen 10—20, večji 25—40. — Jerebica Din 10—12, ključnač 15, fazan 18—22, zajec 25—30, 1 kg srnjaka 10 do 12. — 1 kg krapov Din 20—22, mor-skih rib 14—30. — 1 liter mleka 2—3, smetane 12—14, 1 kg surovega masla 28—30, čajnega masla 34—48, masla

kuhanega 30, ementalkega sira 60—80, polementalkega 32—40, trapistnega 18 do 34, grojskega 24—32, tilskega 30 do 32, parmezana 80—100, sirčka 8—10, eno jajce 1.25—1.50. — 1 liter vina novega Din 6—14, starega 16—24, črnega 9—14, piva 9, steklenica piva 5—5.50, sodček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 30—35, ruma 36, sadjevca 3—4, ena pokalica 1.50—2.50. — 1 kg belega kruha Din 4.40, polbelega 3.80, črnega 3.10, ena žemlja 0.50. — 1 kg jabolk Din 3—5, posušenih sliv 8—12, grozdja 3—6, 1 liter kostanja surovega 1.50—2, pečenega 4—6, 1 kg hrušk 4—6, ena limona 0.50—1.25, 1 kg rožičev 6, smokv 6—12, mandeljev 42—56, orehov 6, luščenih 30, rozin 16—24, maka 12—16. — 1 kg kave I. Din 40—90, II. 36—64, pražene I. 44—94, II. 44—58, čaja 60 do 250, soli 2.50—2.75, popra celega 40 do 52, mletega 40—52, cimeta 52—60, paprike 32—52, testenin 7.60—18, marmelade 16—36, pekmez 9—10, medu 14 do 24, sladkorja v prahu 14.50—15, v kristalu 13—13.50, v kockah 14.50—15, kvasa 34—40, škroba pšen. 12—20, riževga 18—25, riža 3—12, 1 liter kisove kisline 44—50, kisa navadnega 2—4, kisa vinskega 3.50—8, olja olivnega 16 do 24, bučnega 12—14, špirita denat 9 do 10, 1 kg mila 11—16, sode 1.80—2, ječmenove kave 8—14, cikoriije 16—20. — 1 kg pšenice 2.25—2.50, rži 1.70—2,

ječmena 1.60—2, ovsa 1.75—2.50, koruze 1.50—2, prosa 1.50—4, ajde 1.50—3, fižola 1.75—3, graha 12—14, leče 10 do 14. — 1 kg pšenične moke 00 Din 4.20 do 4.50, 0 4.20—4.50, 1 4.10, 2 3.80—4, 4 3.50—3.85, 5 3.25—3.75, 6 3—3.65, 7 2.25—3.50, ržene moke I. 3.20—3.50, II. 3—3.25, prosene kaše 3.75—5, ječmenčka 3.50—15, otrobov 1—2, koruzne moke 1.70—2.70, koruznega zdroba 2.30 do 4, pšeničnega zdroba 4.50—5, ajdove moke št. 1 5.50—6, št. 2 3.50—5, kaše 5.50—6. — 1 q sladkega ali kislega sena Din 75—95, otave 75—80, ovsene, pšenične ali ržene slame 55—65. — 1 kub. meter trdih drv Din 100—112, mehkih drv 90—100, premoga trb. 40 do 44, premoga velenj. 24—28, 1 kg oglja 2, koksa 0.75—1, 1 liter petroleja 7, 1 kg karbida 6—7, sveč 14—36, 1 lit. bencina 7. — 1 kom. glavnote salate Din 0.50—1.50, endivije 0.50—2, 1 kup. motovilca 1, radiča 1, 1 glava poznega zelja 1—2, ohrova 1—3, 1 kom. karfijola 2—10, 1 kup. špinacije 1, 1 kg paradiznikov 2, zelene paprike 4—5 kom. 1, 1 liter graha luščenega 10—12, 1 šopek peteršilja 0.25, 1 kom. zelene 1 do 1.50, 1 šopek zelenjave za kuho 0.50, 1 kg čebule 4—5, česna 10—12, 1 kom. pora 0.50, 1 kup. korenja 1, pese rdeče 1, repe kom. 0.25, kolerabe kom. 0.50 do 1.50, 1 kg krompirja 0.80—1.50, hrena 12—15, zelja kislega 4, repe kisle 2.

TRŽNE CENE V CELJU

dne 1. novembra 1931.
1 kg volovskega mesa I. Din 14, II. 12, III. 10—12, kravjega mesa 10, vampov 7, pljuč 7, jeter 12, ledvic 12, loja 5. — 1 kg telečjega mesa I. Din 14 do 16, II. 12—14, jeter 12, pljuč 12. — 1 kg prašičjega mesa I. Din 18—20, II. 16, III. 14, pljuč 12, jeter 12, glave 12, slanina I. soljene 19, II. 17—18, na debelo 16—17, suhe slanina 19, masti 20, šunke 22, prekajenega mesa I. 20, II. 18, prekajenih parkljev 5, prekajene glave 10, jezika 20. — 1 kg konjskega mesa I. Din 6, II. 5. — 1 kg krakovskih klobas Din 24, hrenovk 28, safalad 24, posebnih 24, tlačenk 15, polsuhih kranjskih 30, braunšviških 12, salami 60 do 80. — Piščanec majhen Din 14, večji 18, kokoš 30, petelin 30, raca 30, gos 40, puran 90, domači zajec, manjši 10, večji 15. — Divji zajec Din 40, 1 kg srne 17. — 1 kg krapa Din 17. — 1 liter mleka Din 2.50—3, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 36, čajnega masla 40, masla 26, bohinskega sira 25—28, trapistovskega 24, ementalkega 28, sirčka 12, eno jajce 1.50. — 1 liter vina starega Din 16—20, novega 6—10, piva 10, žganja 35. — 1 kg belega kruha Din 4.40, polbelega 3.80, črnega 3.10, žemlja mala 0.50, velika 1. — 1 kg jabolk I. Din 4, II. 3, III. 1—2, hrušk II. 3, III. 2, navadnega kostanja 3, orehov 8, lu-

ščenih orehov 30, suhih češpelj 6—10, ena limona 1. — 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 52, Rio 40, pražene kave I. 92, II. 78, III. 48—68, čaja 68—140, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 16, medu 16—20, kavne primesi 18, riža I. 18, II. 12, III. 10, 1 liter namiznega olja 16, olivnega olja 16 do 30, bučnega olja 14, vinskega kisa 3.50, navadnega kisa 3, petroleja 7.50, špirita denat. 9, 1 kg soli 2.50, celega popra 44, mletega popra 46, paprike 30, sladke paprike 36, testenin I. 12, II. 9, mila 13, karbida 7, sveč 14, kvasa 32, marmelade 20—30, sode za pranje 2. — 1 kg moke št. 00 Din 4.20, 0 4.20, 2 4, 4 3.80, 5 3.65, 6 3.40, ržene enotne moke 3.10, pšeničnega zdroba 4.60, koruznega zdroba 2.50, pšeničnih otrobov 1.30, koruzne moke 1.90, ajdove moke 4. kaše 3.40, ješprenja 3.40, ovsenega riža 6.50. — 1 q rži Din 180, ječmena 120, ovsa 190, prosa 250, koruze 135, ajde 250, fižola 300—400, graha 1400, leče 1200. — 1 q premoga, črni trboveljski Din 44, zabukovski 47, rjavi 25, 1 kub. meter trdih drv 120, 100 kg trdih drv 32, 1 kub. meter mehkih drv 95, 100 kg mehkih drv 24. — 1 q sladkega sena Din 80, polsladkega sena 70, kislega sena 60, slame 50, prešana stané 8 Din več. — 1 komad endivije Din 0.50—1.25, 1 kg poznega zelja 1—1.25, kislega zelja 4, ohrova 3, karfijola 8,

Osebjem tovarne Golob & Co. na Viču pri Ljubljani javlja žalostno vest, da je njegov blagi in nepozabni šef in solastnik podjetja, gospod

FRAN GOLOB

veleindustrijalec td.

v nedeljo, dne 8. t. m., v Zagrebu nenadoma preminul.

Blagopokojnega bomo ohranili v trajnem in hvaležnem spominu.

V Ljubljani, 9. novembra 1931.

Predsedstvo in uradništvo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo naznanja tužno vest, da je gospod

Fran Golob

zbornični konzulent v p.

v nedeljo, dne 8. t. m., v Zagrebu v sanatoriju nenadoma preminul.

Marljivega delavca in zvestega tovariša ohranimo v častnem spominu.

Trgovsko društvo „Merkur“ za Slovenijo v Ljubljani obvešča, da je gospod

Franc Golob

tovarnar in posestnik na Viču in v Vintgarju

nenadoma umrl v nedeljo, dne 8. novembra 1931, v Zagrebu. — Gospod Franc Golob je bil nad 20 let marljiv in delaven tajnik naše organizacije in izbran za svoje velike zasluge v trgovski organizaciji za častnega člana našega društva. Odličnemu pokojniku in zaslužnemu gospodarju ohranimo hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1931.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

„KVERTA“
LJUBLJANA

Karlovška 2, Vojarski paš

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Vinocet

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.

Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina. Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

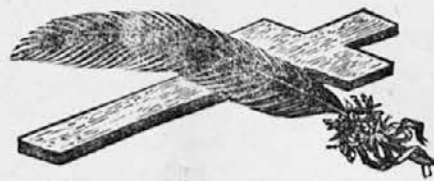

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Brez posebnega obvestila.

Včeraj ob pol štirih popoldne je v Zagrebu nenadoma Bogu vdano umrl naš dobri oče, soprog, brat in stric, gospod

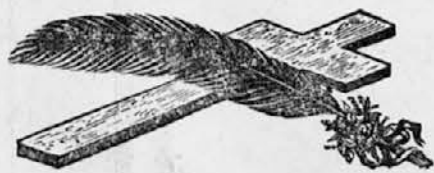
Franc Golob

tovarnar na Viču in v Vintgarju.

Kraj in čas pogreba bo objavljen jutri v časopisih.
Prosimo, da ga ohranite v blagem in lepem spominu.

Vič-Vintgar, dne 9. novembra 1931.

Žalujoči ostali.

Tovarna Golob in Co. na Viču pri Ljubljani javlja žalostno vest, da je njen soustanovitelj, gospod

Franc Golob

veleindustrijalec i. t. d.

v nedeljo 8. t. m. v Zagrebu v sanatoriju nenadoma preminul.

Preblagega pokojnika in zvestega sodelavca ohranimo v častnem in hvaležnem spominu.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1931.